

Nizozemska

Ova stranica sadržava pregled sudskog sustava u Nizozemskoj.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

Upravljanje sudovima

Sudbeno vijeće (*Raad voor de rechtspraak*) dio je pravosudnog sustava, ali sâmo ne obavlja sudbenu dužnost. Preuzele je odgovornost za niz zadaća od ministra pravosuđa. Te su zadaće operativne prirode i uključuju raspodjelu proračunskih sredstava, nadzor nad finansijskim upravljanjem, kadrovsku politiku, informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) te pitanja povezana sa smještajem. Sudbeno vijeće podupire sudove u obavljanju njihovih zadaća u tim područjima. Dobilo je i zadaću poboljšanja kvalitete pravosudnog sustava i savjetovanja o novom zakonodavstvu koje utječe na način obavljanja sudbene dužnosti. Djeluje i kao glasnogovornik za sudstvo u društvenim i političkim raspravama. Zadaće Sudbenog vijeća odnose se na operativna pitanja (u najširem smislu), proračunska pitanja i kvalitativne aspekte obavljanja sudbene dužnosti.

Sudbeno vijeće ima središnju ulogu u izradi i izvršenju proračuna za pravosudni sustav te je odgovorno za taj proračun. Proračunski sustav temelji se na sustavu mjerjenja radnog opterećenja kojim upravlja Sudbeno vijeće. Sudbeno vijeće potiče i nadzire razvoj operativnih postupaka u svakodnevnom radu sudova. Njegove konkretnе zadaće odnose se na kadrovsu politiku, pitanja povezana sa smještajem, IKT i vanjska pitanja. Sudbeno vijeće ima niz formalnih zakonskih ovlasti koje mu omogućuju obavljanje tih zadaća. Na primjer, ovlašteno je izdavati obvezujuće opće naputke koji se odnose na operativnu politiku iako tu ovlast nastoji što manje koristiti.

Sudbeno vijeće odgovorno je za zapošljavanje, odabir i osposobljavanje pravosudnih i sudskih službenika. Svoje zadaće u tim područjima obavlja u bliskoj suradnji sa sudskim vijećima (*raden van de gerechten*). Sudbeno vijeće ima velik utjecaj na imenovanje članova sudskih vijeća.

Zadaće Sudbenog vijeća s obzirom na kvalitetu pravosudnog sustava uključuju promicanje ujednačene primjene prava i povećanje kvalitete pravosuđa. Kad je riječ o preklapanju sadržaja sudskih odluka, Sudbeno vijeće u tom području nema obvezujuće ovlasti.

Sudbeno vijeće ima i opću savjetodavnu ulogu. Savjetuje vladu o novim zakonima koji utječu na pravosudni sustav. Taj se proces odvija u okviru stalnih savjetovanja s članovima sudskih vijeća.

Ako Sudbeno vijeće raspolaze formalnim ovlastima, odnos između Sudbenog vijeća i sudova ne bi se trebao smatrati hijerarhijskim odnosom. Glavni je cilj Sudbenog vijeća podupiranje sudova u obavljanju njihovih zadaća. Kako bi se osiguralo pravilno izvršavanje tih zadaća, Sudbeno vijeće redovito se savjetuje s predsjednicima sudova, operativnim direktorima, voditeljima odjela i Odborom predstavnika (*College van afgevaardigden*, tj. savjetodavnim tijelom sastavljenim od predstavnika sudova).

Vrste sudova – kratak opis

Okružni sudovi (*rechtkernen*)

Nizozemska je podijeljena na 11 sudskih okruga (*arrondissementen*), od kojih svaki ima svoj sud. Svaki sud ima određen broj podokružnih sudskih mjesta (*kantonlocaties*). Okružni sud sastoji se od barem četiri odjela (*sectoren*). Ti odjeli ujvijek uključuju upravni odjel, građanski odjel, kazneni odjel i podokružni odjel. Obiteljski i maloljetnički predmeti često su izdvojeni u posebni odjel, a to je ponekad slučaj i s predmetima koji uključuju strance. O tim pitanjima slobodno odlučuje odbor suda (*bestuur van het gerecht*).

Odjeli

Podokružni odjel

Obični građani mogu relativno jednostavno rješavati svoje predmete u okviru podokružnog odjela. To znači da imaju pravo iznositi argumente u svojim predmetima i pritom ih na sudu ne mora zastupati odvjetnik. U području građanskog prava podokružni suci bave se predmetima koji uključuju pitanja najamnine, kupnje uz obročnu otplatu i zapošljavanja te svim sporovima vrijednosti do 25 000 EUR.

U području kaznenog prava podokružni suci bave se samo lakin kažnjivim djelima. To su često predmeti u kojima su policija ili javni tužitelj predložili nagodbu. Ako optuženik odbije prihvati taj prijedlog, predmet se dodjeljuje podokružnom sugu. Podokružni sudac obično donosi usmenu presudu odmah nakon ročišta.

Kazneni pravni

Suci kaznenog odjela bave se svim kaznenim predmetima koje ne rješavaju podokružni suci. Ti se predmeti mogu voditi pred sucem pojedincem ili pred sudskim vijećem sastavljenim od triju sudaca. Pred sudskim vijećem rješavaju se složeniji predmeti i svi predmeti u kojima tužitelj traži kaznu zatvora dulju od godine dana.

Građansko pravo / obiteljsko pravo

U okviru građanskog odjela rješavaju se i predmeti koji nisu posebno dodijeljeni podokružnom sugu. Većinu tih predmeta rješava sudac pojedinac, ali i u ovom području postoje sudska vijeća sastavljena od triju sudaca koja rješavaju složenije predmete. Određen broj okružnih sudova ima i zaseban odjel za obiteljske i maloljetničke predmete. Ta se mogućnost koristi ako se pred sudom vodi znatan broj takvih predmeta.

Upravni odjel (*bestuursrech*)

Osim svega nekoliko iznimaka, upravni sporovi rješavaju se na okružnim sudovima. U mnogim slučajevima postupku pred upravnim odjelom okružnog suda prethodi postupak prigovora koji se vodi pred upravnim tijelima. Takvi se predmeti obično vode pred sucem pojedincem, ali i tad okružni sud može odlučiti imenovati sudsko vijeće sastavljeno od triju sudaca radi rješavanja složenih predmeta ili predmeta koji uključuju temeljna pitanja. Ako određeni okružni sud nema zaseban odjel za rješavanje predmeta koji uključuju strance, ti se predmeti rješavaju u okviru upravnog odjela ili nekog njegova pododjela. Žalbe u predmetima koji uključuju državne službenike i pitanja socijalne sigurnosti rješavaju se pred posebnim žalbenim sudom (*Centrale Raad van Beroep*), dok se žalbe u većini ostalih predmeta rješavaju pred Odjelom za upravne sporove Državnog vijeća (*Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State*).

Žalbeni sudovi (*gerechtshoven*)

Jedanaest sudskega okruga razvrstano je v četiri područja nadležnosti Žalbenog suda: Haag, Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden in 's-Hertogenbosch. U području kaznenog in građanskog prava sudi Žalbenog suda rješavaju samo predmete u kojima je uložena žalba protiv presude okružnog suda. Žalbeni sud ponovno preispituje činjenice iz predmeta i donosi vlastite zaključke. Odluka Žalbenog suda u većini se predmeta može osporavati kasacijskom žalbom Vrhovnog suda Nizozemske (*Hoge Raad der Nederlanden*). Osim kaznenih in građanskih predmeta Žalbeni sud rješava i sve žalbe protiv poreznih rješenja.

Posebni sudovi

Središnji žalbeni sud (*Centrale Raad van Beroep*) je žalbeno vijeće koje se prvenstveno bavi predmetima povezanimi sa socijalnom sigurnošću i državnom službom. Najviše je sudska tijela u tim područjima. Sjedište mu je u Utrechtu.

Žalbeni upravni sud za trgovinu i industriju (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) posebni je upravni sud koji odlučuje o sporovima u području društveno-gospodarskog upravnog prava. Osim toga, taj žalbeni sud odlučuje i o žalbama koje se odnose na posebne zakone, kao što su Zakon o tržišnom natjecanju (*Mededingingswet*) i Zakon o telekomunikacijama (*Telecommunicatiewet*). Sjedište mu je u Haagu.

Vrhovni sud (*Hoge Raad*)

Vrhovni sud Nizozemske, sa sjedištem u Haagu, ispituje je li niži sud pri donošenju svoje odluke pravilno primijenio pravo. U toj fazi činjenično stanje u predmetu, kako ga je utvrdio niži sud, više nije podložno raspravi. Žalba u kasacijskom postupku stoga ima važnu ulogu u promicanju jedinstva prava.

Pravne baze podataka

Dodatane informacije mogu se pronaći na općim internetskim stranicama o [nizozemskom pravosuđu](#).

Sudska praksa može se pronaći u zajedničkoj [bazi podataka o presudama](#).

Je li pristup tim bazama podataka besplatan?

Da, pristup je besplatan.

Druge poveznice

Nizozemsko pravosuđe

Posljednji put ažurirano: 05/10/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.